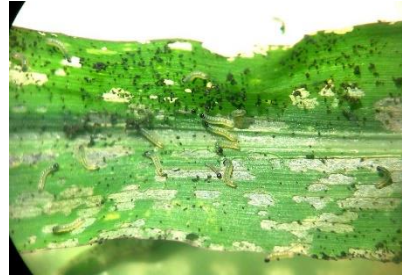

หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm)

หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด เป็นศัตรูสำคัญของข้าวโพด นอกจากนี้ยังมีพืชอาหารมากกว่า 80 ชนิด เช่น ข้าว อ้อย ข้าวฟ่าง พืชตระกูลถั่ว มะเขือเทศ มันฝรั่ง ยาสูบ ฝ้าย ทานตะวัน กัญชง กระเทียม ขิง มันเทศ พริก พืชตระกูลกะหล่ำ พืชตระกูลแตง และพืชผัก เป็นต้น

วงจรชีวิต

หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ใช้เวลา 30-40 วัน เมื่อผสมพันธุ์แล้ว ผีเสื้อเพศเมียจะวางไข่ในเวลา กลางคืน โดยวางไข่เป็นกลุ่ม ประมาณ 100-200 ฟอง มีขนปกคลุมไข่ ผีเสื้อเพศเมียหนึ่งตัววางไข่ได้ประมาณ 1,500-2,000 ฟอง ระยะไข่ 2-3 วัน หนอนมี 6 วัย ระยะหนอน 14-22 วัน หนอนที่โตเต็มที่ที่มีขนาดลำตัวยาว 3.2-4.0 เซนติเมตร จะทิ้งตัวลงดินเพื่อเข้าดักแด้ ระยะดักแด้ 7-13 วัน จึงเป็นตัวเต็มวัย มีชีวิต 10-21 วัน ตัวเต็มวัย บินได้ไกล เฉลี่ย 100 กิโลเมตรต่อคืน

เริ่มวางไข่บนต้นข้าวโพด ตั้งแต่ข้าวโพดงอกอายุประมาณ 3-4 วัน โดยพบกลุ่มไข่ทั้งด้านบนใบ ใต้ใบ และที่โคนต้น หลังจากฟักจากไข่ หนอนขนาดเล็กจะรวมกลุ่มกัดกินผิวใบ เห็นเป็นรอยทำลายสีขาวที่ผิวใบเมื่อ ข้าวโพดอายุ 6-7 วัน (10-11 วันหลังปลูก) ลักษณะเป็นจุดหรือเป็นแถบสีขาว หนอนตัวเล็กที่เพิ่งฟักสามารถ กระจายไปยังต้นข้างเคียงโดยลม หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดชอบกินพืชส่วนที่อ่อน จึงเข้าไปทำลายในยอด ข้าวโพด ในสภาพที่อากาศร้อนจัด ก่อนเข้าสู่ฤดูฝน (เดือนกุมภาพันธ์-เมษายน) อุณหภูมิ 36-41 องศา

หนอนที่อายุประมาณ 5 วัน จะลงมาอยู่ที่ดินบริเวณโคนต้น และกัดกินเนื้อเยื่อเจริญส่วนโคนต้น ทำให้ยอดข้าวโพดแสดงอาการเหี่ยว ต้นตาย ต้นที่ยอดตายบางต้นมักจะมีการแตกหน่อข้าง แต่ถ้าสภาพดินเปียกหรือแฉะ หนอนมักจะไม่วางมาทำลายที่โคนบริเวณโคนต้น

หนอนวัยที่ 3-6 เป็นระยะที่ทำให้ความเสียหายมาก โดยกัดกินอยู่ในยอดข้าวโพด ระยะก่อนที่ดอกตัวผู้จะโผล่ หนอนจะกัดกินเกสรตัวผู้ หลังจากใบยอดคลี่ทั้งหมดดอกตัวผู้โผล่ หนอนจะย้ายไปกัดกินใหม่ และเจาะเปลือกหุ้มฝักเข้าไปกัดกินภายในฝัก ดังนั้นจึงควรป้องกันกำจัดก่อนระยะติดดอก ออกฝัก (หลังออก – 45 วัน) เพื่อลดปริมาณหนอนให้ได้มากที่สุด ทำให้ไม่จำเป็นต้องมีการพ่นสารในระยะออกฝัก หรือระยะสะสมน้ำหนักเมล็ด เนื่องจากหนอนได้เข้าไปอยู่ในฝัก การพ่นสารจึงไม่มีประสิทธิภาพในการกำจัดหนอน

การปลูกข้าวโพดในฤดูฝน หากมีการกระจายของฝนดี ต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ ความรุนแรงในการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดจะลดลง ฝนสามารถชะล้างกลุ่มไข่ หรือ หนอนขนาดเล็กที่เพิ่งฟัก หรือ ทำให้หนอนที่อยู่ในดินซึ่งกำลังจะเข้าดักแด้ รวมทั้งดักแด้ที่อยู่ในดินมีชีวิตรอดน้อยลง ทำให้สามารถเว้นระยะห่างในการพ่นสารและลดจำนวนครั้งในการพ่นสารลงได้ อย่างไรก็ตามยังต้องมีการติดตามสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

วิธีการป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ fall armyworm หากพบหนอนขนาดเล็กให้เก็บหนอนทำลายทิ้ง และใช้ชีวภัณฑ์ ได้แก่ เชื้อ BT สายพันธุ์ไอซาไว หรือ สายพันธุ์เคอร์สตากี ชนิดผง อัตรา 40-80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 4-7 วัน เมื่อพบการระบาด หากพบไข่ให้ทำลายโดยเก็บกลุ่มไข่ทำลายทิ้ง ส่วนตัวเต็มวัยสามารถทำลายโดยใช้กับดักกาวเหนียวสีเหลืองจำนวน 80 กับดัก/ไร่ หนอนที่มีขนาดใหญ่ให้ทำลายโดยใช้แมลงตัวห้ำ ได้แก่ แมลงหางหนีบหรือมวนพิฆาต และในกรณีที่ใช้เคมีให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้

1. สารสไปนีโทแรม (spinetoram) 12% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
2. สารคลอแรนทรานิลิโพรล (chlorantraniliprole) 5.17% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สารฟลูเบนไดอะไมด์ (flubendiamide) 20% WG อัตรา 6 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร
3. สารคลอร์ฟินาเพอร์ (chlorfenapyr) 10% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
4. สารอินด็อกซาคาร์บ (indoxacarb) 15% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

ทั้งนี้ ให้พ่นสารฆ่าแมลงทุก 7 วัน ติดต่อกัน 2-4 ครั้ง และต้องสลับกลุ่มสารทุก 30 วัน เพื่อลดความต้านทานสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ที่มา: กรมวิชาการเกษตร